

2022Z03038

Vragen van de leden **Van der Staaij** (SGP), **Ceder** (ChristenUnie), **Kuik** (CDA), **Eppink** (JA21) en **De Roon** (PVV) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de vernietiging van Armeens cultureel en religieus erfgoed door Azerbeidzjan in relatie tot de uitspraak van het Internationaal Gerechtshof van 7 december 2021* (ingezonden 17 februari 2022).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de uitspraak van het Internationaal Gerechtshof (IGH) van 7 december 2021,¹ waarin de Azerbeidzjaanse overheid wordt opgedragen:

- alle personen die in de context van het conflict in 2020 gevangen genomen werden, te vrijwaren van geweld, en hun veiligheid en rechtsgelijkheid te waarborgen;
- alle noodzakelijke maatregelen te nemen om het aanzetten tot en de promotie van raciale haat en discriminatie tegen mensen met een Armeense nationaliteit of etniciteit te voorkomen, waaronder van de zijde van overheidsfunctionarissen en -instanties;
- alle noodzakelijke maatregelen te nemen om vandalisme en schending van Armeens cultureel erfgoed te voorkomen en te straffen, waaronder, maar niet beperkt tot, kerken en andere religieuze plaatsen, monumenten, begraafplaatsen en (kunst)voorwerpen?

Vraag 2

Hoe beoordeelt u, in het licht van deze uitspraak van het IGH en van de oproep van UNESCO ten aanzien van de bescherming van cultureel erfgoed,² de aankondiging van Azerbeidzjan om een commissie in te stellen die als doel heeft het «herstellen van foutief Armeense erfgoed in zijn Albanese oorsprong», waardoor Armeense religieuze symbolen, zoals kruizen van kerken, onherstelbaar beschadigd of zelfs vernietigd worden?³

¹ Zie «APPLICATION OF THE INTERNATIONAL CONVENTION ON THE ELIMINATION OF ALL FORMS OF RACIAL DISCRIMINATION (ARMENIA v. AZERBAIJAN)», 7 december 2021, online toegankelijk via <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/180/180-20211207-ORD-01-00-EN.pdf>.

² Zie <https://en.unesco.org/news/nagorno-karabakh-reaffirming-obligation-protect-cultural-goods-unesco-proposes-sending-mission>.

³ Zie <https://eurasianet.org/azerbaijan-announces-plans-to-erase-armenian-traces-from-churches>.

Vraag 3

Deelt u de mening dat Azerbeidzjan hiermee welbewust haar internationale verplichtingen blijft schenden, zowel ten aanzien van de bescherming van Armeens cultureel en religieus erfgoed als het voorkomen van haat tegen de Armeense etniciteit? Zo nee, waarom niet, en zo ja, welke internationale consequenties dient dit te hebben?

Vraag 4

Klopt het dat Azerbeidzjan ook te weinig doet ter voorkoming of bestraffing van haat tegen de Armeense nationaliteit of etniciteit op andere wijzen, zoals in schoolboeken?

Vraag 5

Welke concrete acties heeft u – unilateraal dan wel binnen de Europese Unie, de OVSE en/of de Verenigde Naties – ondernomen, of welke stappen bent u voornemens te ondernemen, om de Azerbeidzjaanse overheid te bewegen de drievoudige opdracht van het IGH *de jure* en *de facto* respecteren in de sinds 2020 op Armenië veroverde gebieden en daarbuiten?

Vraag 6

Kunt u ingaan op de wijze waarop uitvoering is of wordt gegeven aan de motie-Ceder/Van der Staaij over de consequenties van het Azerbeidzjaanse beleid voor de onderhandelingen in het kader van het Oostelijk Partnerschap tussen de EU en Azerbeidzjan?⁴ Op welke steunbudgetten kan Azerbeidzjan in dit kader de komende jaren rekenen vanuit de EU, wat is daarin gewijzigd, en waarom?

Vraag 7

Bent u bereid de diplomatieke druk op Azerbeidzjan vanwege de voortgaande schendingen, zoals de vernielingen van Armeens erfgoed, stapsgewijs en in aanzienlijke mate verder op te voeren, en daarbij in EU-verband voorstellen te doen voor zware economische sancties?

Vraag 8

Wilt u bij het beantwoorden van de drie voorgaande vragen aangeven hoe tevens het feit wordt meegewogen dat Azerbeidzjan, in tegenstelling tot Armenië, blijft verklaren dat het conflict over Nagorno-Karabach reeds is opgelost met het conflict van 2020 en dat de OVSE Minsk-groep daardoor overbodig zou zijn, terwijl de regeringen van onder meer Armenië, Frankrijk, Rusland en de Verenigde Staten hebben benadrukt dat het conflict nog onopgelost is en dat een vreedzame regeling in het kader van het OVSE Minsk-groep noodzakelijk is?

Vraag 9

Bent u ermee bekend dat Azerbeidzjan de leden van de OVSE Minsk-groep geen toegang verschaft tot Nagorno-Karabach?⁵

Vraag 10

Wanneer zal, naar verwachting, een UNESCO *fact finding mission* in Nagorno-Karabach plaatsvinden, en wat doet Nederland om dit te bevorderen?

Vraag 11

Kunt u deze vragen zo snel mogelijk beantwoorden, en wilt u de hier gevraagde interventies meenemen bij de inbreng van Nederland tijdens de Raad Buitenlandse Zaken van 21 februari 2022, en waar passend of nodig bij toekomstige Raden Buitenlandse Zaken en andere Raden van de Europese Unie, en Europese Raden?

⁴ Zie de motie-Ceder/van der Staaij, Kamerstuk 35 925-V, nr. 38, online toegankelijk via <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z20834&did=2021D44419>.

⁵ Zie <https://armenpress.am/eng/news/1073218.html>.